

شماره : ۴۰۹۴۱ / دم
تاریخ : ۱۴۰۰/۱۲/۲۸
پیوست :

(۶) جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان شیلات ایران

دورنگار آنی

جناب آقای مهندس حسن زاده
سرپرست محترم معاونت برنامه ریزی و توسعه کار آفرینی سازمان نظام مهندسی
کشاورزی

با سلام واحترام

احتراماً، با عنایت به کد دارشدن "دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم" به شماره م
ت/۴۷/۰۲/۱۲/۲۳ خواهشمند است، دستور فرمایید، تا دستورالعمل مذکور به منظور بهره برداری
در صدور مجوزهای مربوط به این فعالیت به کلیه واحدهای تابعه سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع
طبیعی کشور ارسال و ابلاغ گردد.

مرتضی افراستیابی
سرپرست معاونت توسعه آبزی پروری

No.236,West Fatemy Ave.,Tehran , I.R Iran
Postal code : 1413636331
Tel:66 94 44 44 Fax: 66 94 13 67 -9
info@iranfisheries.net

آدرس : تهران ، خیابان دکتر فاطمی غربی ، شماره ۲۳۶
کد پستی : ۱۴۱۳۶۳۶۳۳۱
تلفن : (۳۰ خط) ۶۶ ۹۴ ۴۴ ۴۴ ۶۶ ۹۴ ۱۳ ۶۷ -۹
پایگاه اطلاع رسانی : www.Shilat.com

سازمان شیلات ایران

دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم

معاونت توسعه آبزی پروری

دفتر امور میگو و آبزیان آب شور سازمان شیلات ایران

شماره نسخه : ۱	شماره بازنگری : ۰	کد سند : م/ت/۴۷/۰۲
کل صفحات : ۱۳		تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۱۲/۲۳
		تاریخ اعتبار دو سال از زمان تصویب

صفحه ۱ از ۱۳		مهر کنترل
کد سند م/ت/۴۷/۰۲ شماره بازنگری : ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

ردیف	شماره بازنگری	تاریخ بازنگری	شرح بازنگری
شرح	نهیه گننده	تایید گننده	تصویب گننده
نام و نام خانوادگی	اعضای کارگروه فنی	وحید معدنی	مرتضی افراسیابی
سمت	در صفحه ۱۰ و ۱۱ دستورالعمل ذکر شده است	مدیر کل دفتر امور میکو و آبزیان آشور	معاون آبزی پروری
امضا			

مهر گنرول	صفحه ۱۲ از ۱۳	
سازمان شیلات ایوان	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	کد سند م ت ۴۷/۰۲/ .. شماره بازنگری : ..

فهرست:

عنوان

صفحه	عنوان
۱	- مقدمه
۴	- انواع سامانه های پرورش میگو در جهان
۵	- مبانی پرورش متراکم میگوی آب شور
۸	- جدول راهنمای طراحی یک مزرعه پرورش میگو به روش متراکم
۹	- جدول شاخص های خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و آب مزارع پرورش میگو

صفحه ۳ از ۱۵

مهرکنترل

کد سند: م ت/۰۲/۴۷
شماره بازنگری :

دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم

سازمان شیلات ایران

مقدمه:

فعالیت تولید میگو از اوایل دهه هفتاد در ایران آغاز گردیده است. از آن زمان تا به اکنون با توجه به شرایط موجود، بخش اعظم فعالیت در قالب سیستم نیمه متراکم طراحی و اجرایی گردیده است. لیکن در سال های اخیر، عواملی از جمله ارزآوری و سود اقتصادی بالای فعالیت تولید میگو، محدودیت اراضی ساحلی جهت واگذاری به متلاطفیان، استفاده بهینه و بهره وری از سطح قابل دسترس برای انجام فعالیت، مدیریت بهتر مزرعه، استفاده از فن آوری های پیشرفته و ... باعث گردیده تا تقاضاً جهت انجام فعالیت تولید میگو در سیستم متراکم افزایش یابد.

در همین ارتباط دستورالعمل پرورش متراکم میگو در راستای سیاست های توسعه ای و حمایت از بخش خصوصی بویژه در اجرای روش های نوین آبزی پروری، تهیه و ابلاغ می گردد.

أنواع سامانه های پرورش میگو در جهان:

سامانه های پرورش میگو در جهان بر اساس شرایط زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی موجود در منطقه، امکانات و نهاده های قابل دسترس، فن آوری و دانش فنی، هزینه های احداث و راه اندازی، بازار قابل دسترس و ... به روش های متدالوی زیر تعیین و اجرا می شوند.

سیستم پرورشی میگو	تراکم بچه میگو (قطعه در مترمربع)
گسترده	۵-۱
نیمه متراکم	$\leq 40 > 5$
متراکم	$\leq 120 > 40$
فوق متراکم	> 120

صفحه ۴ از ۱۳		مهرکنترل
کد سند م ت/۰۲/۰۷ شماره بازنگری: ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

مبانی پرورش متراکم میگوی آب شور:

- ۱- سیستم متراکم پرورش میگو روشنی است که در آن بر مبنای متراکم مدیریت مزرعه به حداقل رسیده،
متراکم ذخیره سازی از بیشتر از ۴۰ تا ۱۲۰ قطعه در متر مربع و میانگین تولید بین ۶ تا ۲۰ تن در
هکتار در هر دوره تعريف می گردد.
- ۲- در سیستم متراکم حداقل ۲ بار در سال امکان انجام فعالیت تولید میگو می باشد.
- ۳- حداقل مساحت زمین جهت انجام فعالیت پرورش میگو در این روش، ۱۰ هکتار می باشد.
*تبصره: در صورتی که قرار باشد واحدهای دیگر به آن اضافه شود لازم است مجددا هم در سطح استانی و
هم در سطح ملی بر اساس شرایط روز تصمیم گیری شود.
- ۴- دامنه کاربرد:
انجام فعالیت پرورش میگو در سامانه متراکم فقط در موارد ذکر شده ذیل مجاز می باشد:
- ۱-۴- در مواردی که متقاضی دارای مزرعه منفرد با مدیریت مرکز و درخارج از چارچوب مجتمع های
موجود می باشد؛ اتخاذ شیوه تولید و هرگونه تغییر سیستم پرورشی به متراکم ، صرفا پس از تهیه وارایه طرح
های فنی توسط مشاور ذیصلاح دارای رتبه بندی آبزی پروری و پذیرش همه مسئولیت های ناشی از
انتخاب این روش یا سیستم تولید توسط مشاور یا متقاضی و ارائه یک نسخه از آن به اداره کل شیلات
استان و سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان بلامانع می باشد. در طرح های فنی ارائه شده
توسط مشاورین، می بایست کلیه نصاب های اراضی مورد نیاز و دستورالعمل های فنی و نرماتیوها لحاظ شده
باشد.

صفحه ۵ از ۱۳	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	مهرکنترل
کد سند م ت ۰۲/۰۷/۴	سازمان شیلات ایران	شماره بازنگری: ..

۴-۲- درمواردی که کلیه مالکین و دارندگان مجوز پرورش می‌گو در یک مجتمع بصورت همزمان و بدون استثناء متقاضی تغییر شیوه تولید باشند، ضروری است پس از ارسال درخواست مکتوب از طریق یک تشکل واحد (با عضویت کلیه ذینفعان مجتمع)؛ نسبت به بهره گیری از یک مشاور ذیصلاح و دارای رتبه بنده آبزی پروری جهت مطالعه، تهیه و تدوین طرح پیشنهادی از نظر فنی و اجرایی اقدام نموده و در کمیته فنی استان با حضور نمایندگان قانونی مشاور و تشکل قانونی مجتمع و سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان و نماینده / نمایندگان معاونت توسعه آبزی پروری سازمان شیلات ایران و موسسه تحقیقات علوم شیلاتی و سازمان دامپردازی؛ تبیین و از مختصات فنی آن دفاع و پس از کسب رای فنی کمیته در چارچوب های تعیین شده و با پذیرش مکتوب کلیه مسئولیت های ناشی از ملاحظات و مخاطرات تولید ناشی از عملکرد خود افراد بر عهده تشکل و مخاطرات ناشی از طراحی ساختار بر عهده مشاور، برای تصویب نهایی به سازمان شیلات ایران ارسال گردد.

۴-۳- انجام هرگونه کار پژوهشی؛ تحقیقی و یا ترویجی؛ در خصوص موضوعات، بررسی روش های متراکم، صرفا در مزارع منفرد و خارج از چارچوب مجتمع های پرورش می‌گو امکان پذیر و مجاز خواهد بود.

۵- مطالعه، ارزیابی، طرح اقتصادی، طراحی ساختار مزرعه، شکل، اندازه، مساحت و عمق استخرها، نحوه آبگیری از دریا، تامین انرژی و ... لازم است توسط مشاور فنی ذی صلاح تهیه و تایید گردد.

۶- به منظور اجرای ملاحظات فنی و امنیت زیستی، لازم است پوشش کف و دیوارهای استخرها، خاکی نباشد (تعیین نوع پوشش توسط مشاور انجام می شود).

۷- حداقل مساحت هر استخر 5000 متر مربع می باشد.

۸- سیستم ضدغونی و فرآوری آب قبل از ورود به استخرهای پرورشی (به شیوه های مکانیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و ...) طراحی شود.

۹- شاخص های زیست محیطی پس از مزرعه مطابق با استانداردهای مورد تایید سازمان حفاظت محیط زیست کشور باشد.

صفحه ۶ از ۱۳		مهرکنترل
کد سند م ت ۴۷۰۲ / شماره بازنگری : ..	دستورالعمل پرورش می‌گو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

- ۵-۵- تخلیه مرکزی در هر استخر تعبیه گردد.
- ۵-۶- مسقف بودن طرح باید بر اساس شرایط طرح توسط مشاور فنی طرح طراحی و برنامه ریزی گردد.
- ۶- در سیستم تولید میگو به روش متراکم ضروری است شرایط هوادهی (محل استقرار، تعداد، قدرت هواده ها و متناسب با میزان ذخیره سازی) توسط مشاور تعیین و لحاظ گردد.
- (میلی گرم در لیتر) حفظ شود.
- * ضروریست در طول دوره پرورش میزان اکسیژن محلول در آب درون استخراها حداقل ۵ پی پی ام (۵ میلی گرم در لیتر) حفظ شود.
- ۷- در سیستم تولید میگو به روش متراکم ضروری است از لارو با کیفیت مطلوب و به شرح ذیل استفاده گردد:
- * تبصره: قبل از ورود بچه میگو ها به استخراها پرواری، می بايست، لاروهای نرسنی را در سیستم نوزادگاهی مطابق با " دستورالعمل اجرایی طرح نوزادگاهی میگو در مزارع پرورش میگو ابلاغی سازمان شیلات ایران "، گذرانده باشند.
- ۸- در سیستم تولید میگو به روش متراکم ضروریست از غذای کارخانه ای و دارای تاییدیه دامپزشکی (از منظر بهداشتی) استفاده شود.
- * تبصره: استفاده از غذاهای دست ساز اکیداً ممنوع است.
- ۹- در سامانه پرورش متراکم ضروریست هر مزرعه به تجهیزات زیر مجهز باشد:
- ۱-۹- تجهیزات بررسی فاکتورهای فیزیکوشیمیایی آب برای ثبت و ضبط اطلاعات (شامل شوری سنج، پی اچ متر، اکسیژن متر، ابزار اندازه گیری نیترات و نیتریت و ...)
- ۲-۹- حداقل ۲ عدد موتور ژنراتور برق برای موارد اضطراری و قطعی برق
- ۳-۹- صدور مجوز پرورش میگو به روش متراکم فقط در نقاطی که دسترسی به شبکه سراسری برق محدود می باشد، مجاز است.
- ۱۰- در سیستم تولید متراکم میگو ضروری است تعیین میزان درصد تعویض آب و نیاز آبی مزرعه توسط مشاور ارزیابی و تعیین گردد.
- ۱۱- متقاضی موظف است نسبت به تعیین و معرفی کارشناس فنی تولید میگو در مزرعه در هنگام اخذ پروانه بهره برداری اقدام نماید.

صفحه ۷ از ۱۳		مهرکنترول
کد سند: م ت ۴۷/۰۲ شماره بازنگری: ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

جدول راهنمای طراحی یک مزرعه پرورش میگو به روش متراکم

ردیف	عنوان	حداکثر ظرفیت مزرعه	توضیحات
۱	استخراهای با دیوار خاکی	۳۶ تا ۱۲۰ تن در سال	# مساحت مجموع استخر ها ۳۰۰۰ مترمربع
۲	مساحت کل مزرعه (هکتار) ۱۰ مورد نیاز پیشنهادی عرصه	استخراهای با دیوار خاکی در هر طرح و بنا به پیشنهاد مشاور می تواند متغیر باشد)	استخرا برپوشش با پوشش ژئومبران و ارتفاع ۳ متر (حداکثر مساحت مفید هر استخر ۵۰۰۰ مترمربع) تعداد و مساحت استخراهای پرورش در هر طرح و بنا به پیشنهاد مشاور می تواند متغیر باشد) ** حداقل ۲ باب استخرا ذخیره آب با حجم معادل ۲۰٪ حجم استخراهای پرورشی و مساحت مجموع ۶۰۰۰ متر مربع. *** تاسیسات تصفیه آب خروجی مزرعه (معادل ۱۵٪ مساحت کل مزرعه) **** استخراهای نرسی با مساحت ناخالص مجموع ۱۰۰۰۰ متر مربع ***** ابعاد و سطوح مربوط به کانال های آبرسان و زهکش اصلی (با خط لوله) انتقال آب در مساحت کل محاسبه نشده است، که لازم است با توجه به فاصله محل اجرای طرح تا محل آبگیری از دریا توسط مقاضی و مشاور هر طرح محاسبه و در سرچم عرصه مورد نیاز لحاظ گردد.
۳	استخراهای با دیوار غیر خاکی مساحت کل مزرعه ۱۰ هکتار	* استخراهای بتی، مصالح بنایی، استخراهای پیش ساخته و ارتفاع ۳ متر با مساحت ۳۲۰۰ مترمربع(حداکثر مساحت مفید هر استخر ۵۰۰۰ مترمربع) تعداد و مساحت استخراهای پرورشی در هر طرح و بنا به پیشنهاد مشاور می تواند متغیر باشد) ** حداقل ۲ باب استخرا ذخیره آب با حجم معادل ۲۰٪ حجم استخراهای پرورشی و مساحت مجموع ۶۰۰۰ متر مربع. *** تاسیسات تصفیه آب خروجی مزرعه (معادل ۱۵٪ مساحت کل مزرعه) **** استخراهای نرسی با مساحت ناخالص مجموع ۱۰۰۰۰ متر مربع ***** ابعاد و سطوح مربوط به کانال های آبرسان (با خط لوله) اصلی و زهکش اصلی در مساحت کل محاسبه نشده است که لازم است با توجه به فاصله محل اجرای طرح تا محل آبگیری از دریا توسط مقاضی و مشاور هر طرح محاسبه و در سرچم عرصه مورد نیاز لحاظ گردد.	
۴	تراکم پیشنهادی بازماندگی	(حداکثر ۱۲۰ قطمه در متر مربع) (در نرسی حدود ۹۰ درصد، در پیش رشد و رشد ۸۵ درصد)	
۵	میانگین وزن برداشت	۱۷ گرم(متاسب با تجهیزات و تاسیسات در نظر گرفته شده توسط مشاور برای هر طرح قابل افزایش می باشد).	
۶	پیش بینی تولید سالانه در واحد سطح	۳.۴ کیلوگرم در متر مربع)	
۷	پیش بینی بخش نوزادگاهی (نرسی)	در طراحی مزرعه الزامی می باشد.	
۸	استفاده از غذای استاندارد تهیه شده در کارخانجات معتمد	در فرآیند پرورش میگو در این سیستم الزامی است	

مهرگانو	صفحه ۸ از ۱۳	
سازمان شیلات ایران	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	کد سند م ت ۴۷۰۲ شماره بازنگری : ۰

جدول شاخص های خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و ... آب داخل استخوهای پرورش میگو

نام شاخص	دامنه قابل قبول	واحد سنجش
درجه حرارت	۳۱-۲۴	درجه سانتی گراد
پ هاش	۸.۷-۷.۵	
اکسیژن محلول	۵ و بیشتر	میلی گرم در لیتر
درجه شوری	۴۵-۵	قسمت در هزار
سختی کل	>۱۵۰	قسمت در میلیون
سختی کلسیمی	>۱۰۰	قسمت در میلیون
سختی منیزیمی	>۵۰	قسمت در میلیون
شفافیت	۷۵-۳۵	
آهن	۱	میلی گرم در لیتر
منگنز	۰.۲	میلی گرم در لیتر
جیوه	۰.۰۰۲۵	قسمت در میلیون
کادمیوم	۰.۱۵	قسمت در میلیون
آفت کشها	۰.۰۰۱	قسمت در میلیون
BOD5	۵۰	میلی گرم در لیتر
آمونیوم	۰.۱	میلی گرم در لیتر
نیتریت	۰.۰۲	میلی گرم در لیتر
قلیائیت	۲۰۰-۸۰	قسمت در هزار
مواد جامد معلق	۱۰۰	میلی گرم در لیتر

صفحه ۹ از ۱۳		مهرکنrol
کد سند م ت / ۰۲/۴۷ شماره بازنگری : ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

ردیف	نام و نام خانوادگی	تعريف مسئولیت	عنوان سازمانی
۱	وحید معدنی	تایید کننده	مدیر کل دفتر امور میگو و آبزیان آبشور
۲	رضا بنا درخشان	تهیه کننده	معاون دفتر امور میگو و آبزیان آبشور
۳	امیر شعاع حسنی	تهیه کننده	معاون دفتر امور میگو و آبزیان آبشور
۴	علی محمد یاری	تهیه کننده	رئیس گروه تکثیر و مولد سازی میگو
۵	گیتا الواری	تهیه کننده	رئیس گروه تقدیمه میگو و آبزیان آب شور
۶	شقایق نوروزی	تهیه کننده	رئیس گروه پرورش میگو
۷	مینا طلازاد	تهیه کننده	کارشناس دفتر امور میگو و آبزیان آبشور
۸	صادق عسگری	تهیه کننده	معاون مدیریت فنی و امور آبزی پروران سازمان شیلات ایران
۹	عبدالرسول دریابی	تهیه کننده	مدیر کل شیلات استان هرمزگان
۱۰	مسعود بارانی	تهیه کننده	معاون آبزی پروری شیلات استان هرمزگان
۱۱	علی اکبر مجاز	تهیه کننده	رئیس اداره میگو شیلات استان هرمزگان
۱۲	محسن سالاری	تهیه کننده	رئیس اداره آموزش و ترویج شیلات استان هرمزگان
۱۳	مهرداد بازرگان	تهیه کننده	مدیر عامل اتحادیه تولیدکنندگان و صادر کنندگان آبزیان استان هرمزگان
۱۴	امید بحری	تهیه کننده	شرکت آروین آبزی جنوب
۱۵	علی قوام پور	تهیه کننده	اداره کل شیلات استان بوشهر
۱۶	فریبرز احتمامی	تهیه کننده	عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات
۱۷	محمد حسنی	تهیه کننده	شرکت مشاور فنی پی آب نوین

صفحه ۱۰ از ۱۳		مهرگان
کد سند م ت / ۰۲ / ۴۷ شماره بازنگری : ..	دستور العمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

ردیف	نام و نام خانوادگی	تعریف مسئولیت	عنوان سازمانی
۱۸	محمد علی رحیمی	تهییه کننده	شرکت مهندسین مشاور آب و خاک تهران
۱۹	محمد طاهر رحیمی	تهییه کننده	شرکت مهندسین مشاور آساراب
۲۰	اشکان اژدری	تهییه کننده	مرکز تحقیقات آبهای دور- چابهار
۲۱	محمد طاهر رحیمی	تهییه کننده	مهندسین مشاور آساراب
۲۲	اشکان اژدری	تهییه کننده	مرکز تحقیقات آبهای دور- چابهار
۲۳	رسول ناصری	تهییه کننده	سرپرست معاونت آبزی پروری شیلات استان سیستان و بلوچستان
۲۴	موسی سالاری	تهییه کننده	شیلات استان سیستان و بلوچستان
۲۵	بیژن آونگ	تهییه کننده	مرکز تحقیقات شیلات آبهای دور- چابهار
۲۶	صفری اشرف	تهییه کننده	معاون آبزی پروری شیلات استان بوشهر
۲۷	علی کریمی	تهییه کننده	سازمان نظام مهندسی کشاورزی
۲۸	قاسم دهقانی	تهییه کننده	سایت پرورش میگویی عدالت
۲۹	عباس برخورداری	تهییه کننده	اداره شیلات میناب
۳۰	سعید مستدانی	تهییه کننده	کارشناس بازنیسته شیلات هرمزگان
۳۱	شقایق رضا خانی	تهییه کننده	کارشناس
۳۲	راضیه نظری	تهییه کننده	کارشناس

صفحه ۱۱ از ۱۳		مهرکنترل
کد سند م/ت ۴۷/۰۲ شماره بازنگری: ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

مراجع و مستندات :

ردیف	عنوان مرجع	کد مرجع
۱		
۲		
۳		
۴		
۵		
۶		
۷		

پیوست ها :

ردیف	نام پیوست	کد پیوست
۱	ندارد	

صفحه ۱۲ از ۱۳		مهرکنترل
کد سند م ت ۰۲/۰۷ شماره بازنگری : ۰	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران

نگهداری سوابق:

نام	نام سابقه	محل نگهداری	مسئول نگهداری	مدت زمان نگهداری
	ندارد			۱

تغییرات:

هرگونه تغییرات و یا بازنگری در این دستور العمل با پیشنهاد مدیر کل دفتر امور میگو و آبزیان آب شور و با تایید معاون توسعه آبزی پروری امکان پذیر می باشد.

صفحه ۱۳ از ۱۳		مهرکنترل
کد سند م/ت ۴۷/۰۲ شعاره بازنگری :	دستورالعمل پرورش میگو در سیستم متراکم	سازمان شیلات ایران